

For the latest from BDO Turkey, follow us

Sirküler Tarihi : 01.05.2021
Sirküler No : 2021/061

SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ ÖNLENMESİ KAPSAMINDA UZAKTAN KİMLİK TESPİTİ YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN MALİ SUÇLARI ARAŞTIRMA GENEL KURULU TEBLİĞİ (SIRA NÖ:19) YAYIMLANMIŞTIR

Bilindiği üzere, “[11.10.2006 tarih ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun](#)” (Kanun) suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektedir.

Kanun kapsamında Bakanlar Kurulu tarafından “[Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik](#)” (Yönetmelik) çıkarılmış ve 09.01.2008 tarih ve 26751 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

1 Mayıs 2021 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan [Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik ile bu Yönetmelikte değişiklik yapılarak](#), suç gelirlerinin aklanmasının ve terörün finansmanının önlenmesine dair tedbirler kapsamında yükümlü sayılan şirketlere, “*kripto varlık hizmet sağlayıcıları*” ve “*tasarruf finansman şirketleri*” de dahil edilmiştir.

Diğer taraftan, Kanun ve Yönetmelik kapsamında, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından “[Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği \(Sıra No:19\)](#)” (Tebliğ) 20.04.2021 tarih ve 31470 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited’in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş. bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2020 yılında 10,3 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167’den fazla ülkede bulunan 1.658 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dâhil dünya çapında 91.054 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayının, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Tebliğ'in yürürlüğe giriş tarihi 01/05/2021'dir.

Tebliğ ile esas itibariyle finans kuruluşlarının fiziksel olarak aynı ortamda bulunmaksızın müşterinin kimlik bilgilerinin alınması ve bildirilen bir kimliğin gerçekten işlem gerçekleştirmek isteyen kişiye ait olduğuna dair güvence sağlanmasına yönelik tedbirler içeren yöntemlerle teyit edilmesi suretiyle gerçekleştirilen kimlik tespitine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Yapılan düzenlemeler aşağıdaki gibidir:

1. Yükümlüler¹, asli faaliyet alanları ile ilgili mevzuatta müşterileri ile yüz yüze gelinmeksizin kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemlerle sözleşme

¹ Yükümlüler Tebliğ'in 2. Maddesinde tanımlanmıştır. Buna göre Yönetmelik'in 4 üncü maddesinde sayılanlar ile bunların şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimleri Yükümlü olarak sayılmıştır. Yönetmelik'in 4'üncü maddesi şöyledir:

MADDE 4- (1) Kanunun uygulanmasında yükümlü, aşağıda sayılanlar ile bunların şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimleridir:

a) Bankalar.

b) Bankalar dışında banka kartı veya kredi kartı düzenleme yetkisini haiz kuruluşlar.

c) Kambiyo mevzuatında belirtilen yetkili müesseseler.

ç) (Değişik: 29/2/2016-2016/8566 K.) Finansman ve faktoring şirketleri.

d) (Değişik: 29/2/2016-2016/8566 K.) Sermaye piyasası aracı kurumları ve portföy yönetim şirketleri.

e) (Değişik: 29/2/2016-2016/8566 K.) Ödeme kuruluşları ile elektronik para kuruluşları.

f) Yatırım ortaklıkları.

g) (Değişik: 28/12/2009-2009/15720 K.) Sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri ile sigorta ve reasürans brokerleri.

ğ) Finansal kiralama şirketleri.

h) Sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde takas ve saklama hizmeti veren kuruluşlar.

ı) (Değişik: 29/2/2016-2016/8566 K.) Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasasına ilişkin saklama hizmeti ile sınırlı olmak üzere Borsa İstanbul Anonim Şirketi.

i) (Değişik: 29/2/2016-2016/8566 K.) Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi ile kargo şirketleri.

j) Varlık yönetim şirketleri.

k) Kıymetli maden, taş veya mücevher alım satımı yapanlar.

l) Cumhuriyet altın sikkeleri ile Cumhuriyet ziyaret altınlarını basma faaliyeti ile sınırlı olmak üzere Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü.

m) (Değişik: 29/2/2016-2016/8566 K.) Kıymetli madenler aracı kuruluşları.

n) Ticaret amacıyla taşınmaz alım satımıyla uğraşanlar ile bu işlemlere aracılık edenler.

o) İş makineleri dâhil her türlü deniz, hava ve kara nakil vasıtalarının alım satımı ile uğraşanlar.

ö) Tarihi eser, antika ve sanat eseri alım satımı ile uğraşanlar veya bunların müzayedeciliğini yapanlar.

p) Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü, Türkiye Jokey Kulübü ve Spor Toto Teşkilat Başkanlığı dâhil talih ve bahis oyunları alanında faaliyet gösterenler.

r) Spor kulüpleri.

s) Noterler.

ş) Savunma hakkı bakımından diğer kanun hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 35 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki işlerden taşınmaz alım satımı, şirket, vakıf ve dernek kurulması, idaresi ve devredilmesi gibi işlerle sınırlı olmak üzere serbest avukatlar.⁽¹⁾

t) (Değişik: 28/12/2009-2009/15720 K.) Bir işverene bağlı olmaksızın çalışan serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir ve yeminli mali müşavirler.

u) (Ek: 28/12/2009-2009/15720 K.) Finansal piyasalarda denetim yapmakla yetkili bağımsız denetim kuruluşları.

kurulmasına cevaz verilmiş olması halinde, sürekli iş ilişkisi tesisinde müşteri kimliğinin doğrulanması amacıyla uzaktan kimlik tespiti yöntemleri kullanılabilirler. Bu yöntemler yükümlüler itibarıyla ayrı ayrı belirlenir.

2. Uzaktan kimlik tespiti ile sürekli iş ilişkisi tesisinde, bir elektronik kanal üzerinden bilişim veya elektronik haberleşme cihazları gibi uzaktan iletişim araçları bu Tebliğde yükümlüler için belirlenen yöntemler dahilinde kullanılabilir. Elektronik kanal üzerinden geliştirilecek yöntemler; bu uygulamalar için gerekli organizasyon, teknik altyapı, kimlik doğrulama bileşenleri ile gizlilik ve güvenlik tedbirlerini içerir.
3. Uygulanacak yöntem, yüz yüze yapılan kimlik tespitinde alınması gereken bilgilerin tamamını içerecek ve bilgilerin teyidinde asgari seviyede risk ihtiva edecek şekilde tasarlanır. Uzaktan kimlik tespitinde imza örneği alınması zorunlu değildir.
4. Uzaktan kimlik tespiti, sürekli iş ilişkisi tesis edilmeden önce tamamlanır. Uzaktan kimlik tespitinde yazılı beyan, uzaktan kimlik tespitinde kullanılan usul ve yöntem vasıtasıyla alınır. Kimlik tespiti ile Tebliğin kapsamında alınması gereken bilgiler web siteleri, internet şubeleri veya mobil uygulamalar gibi kanallar üzerinden elektronik ortamda doldurulan formlar kullanılarak da gönderilebilir. Bu bilgilerin teyit işleminde Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı Yönetmeliğinde tanımlanan kimlik kartı kullanılır. Kimlik tespiti kapsamında alınan adres ve kimlik bilgileri ayrıca İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü kimlik paylaşım sistemi veri tabanı üzerinden sorgulanarak teyit edilir.
5. Uzaktan kimlik tespiti ile sürekli iş ilişkisi tesisinde, müşteri ve hizmet riski ile Yönetmelikte yer alan tedbirler göz önünde bulundurulur. Bu kapsamda tesis edilen iş ilişkisi hakkında risk temelli yaklaşımla sıkılaştırılmış tedbirler uygulanır.
6. Uzaktan kimlik tespitinde alınan bilgiler, teyide yönelik her türlü bilgi ve belge ile her türlü ortamdaki kayıtlar talep edildiğinde yetkili mercilere verilmesine imkân verecek şekilde muhafaza edilir.
7. Yükümlüler itibarıyla belirlenen uzaktan kimlik tespiti yöntemleri, bu maddedeki esaslara uygun olmak kaydıyla uygulanır.
8. Bankalar müşterileriyle sürekli iş ilişkisi tesisinde uzaktan kimlik tespitini, 1/4/2021 tarihli ve 31441 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankalarca Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik

(ü) (Ek:RG-1/5/2021-31471-C.K-3941/1 md.) Kripto varlık hizmet sağlayıcılar.

(v) (Ek:RG-1/5/2021-31471-C.K-3941/1 md.) Tasarruf finansman şirketleri.

(2) (Ek: 28/12/2009-2009/15720 K.) Merkezi yurt dışında bulunan yükümlünün Türkiye’deki şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimleri birinci fıkra kapsamında yükümlü sayılır.

(3) Merkezi Türkiye’de bulunan yükümlünün yurt dışındaki şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimleri, faaliyet gösterdikleri ülkenin mevzuatı ve yetkili otoritelerinin izin verdiği ölçüde bu Yönetmelik hükümlerini uygulamak zorundadır.”

Ortamda Sözleşme İlişkisinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelikte belirlenen yöntem ve tedbirler kapsamında gerçekleştirir.

9. Müşterinin başvurusu ile birlikte müşteri profilinin oluşturulması ve değerlendirilmesini teminen kişi hakkında risk değerlendirmesi yapılır. Bu kapsamda müşteri hakkında Yönetmeliğin çerçevesinde alınması gereken bilgilerin yanı sıra asgari olarak iş ilişkisinin amacı ve mahiyeti (hesap açma amacı, talep edilen ürünler ve benzeri), işleme konu malvarlığının ve müşteriye ait fonların kaynağı ile ortalama gelir bilgisi, açılacak hesabın aylık tahmini işlem hacmi ve işlem sayısına yönelik bilgiler alınır.
10. Uzaktan kimlik tespiti yapılmak suretiyle kurulan sürekli iş ilişkisi kapsamındaki müteakip işlemin yükümlüyle yüz yüze gerçekleştirilmesi halinde, Yönetmeliğin 6 ncı maddesindeki usule göre kimlik tespiti yapılır ve imza örneği alınır.
11. Finansal kuruluşlar ile finansal olmayan belirli iş ve meslekler, uzaktan kimlik tespitine ilişkin işlemlerde, risk temelli yaklaşım çerçevesinde tespit edilen riskle orantılı olarak aşağıda belirtilen tedbirlerin bir veya birden fazlasını ya da tamamını uygular:
 - a. Müşteri hakkında ilave bilgi edinmek ve müşteri ile gerçek faydalanıcının kimlik bilgilerini daha sık güncellemek.
 - b. İş ilişkisine girilmesini, mevcut iş ilişkisinin sürdürülmesini ya da işlemin gerçekleştirilmesini üst seviyedeki görevlinin onayına bağlamak.
 - c. Uygulanan kontrollerin sayı ve sıklığını artırmak ve ilave kontrol gerektiren işlem türlerini belirlemek suretiyle iş ilişkisini sıkı gözetim altında tutmak.
 - d. Sürekli iş ilişkisi tesisinde ilk finansal hareketin, müşterinin tanınmasına ilişkin esasların uygulandığı bir başka finansal kuruluştan yapılmasını zorunlu tutmak.
 - e. Müşterinin mali profiline ve faaliyetlerine uygun olmayan veya faaliyetleriyle ilgisi bulunmayan işlemleri yakından izlemek.
 - f. Tutar ve işlem sayısı limiti belirlemek de dâhil uygun ve etkili tedbirleri almak.
12. Yükümlülerce, uzaktan kimlik tespitine ve müşterinin tanınmasına ilişkin olarak bu Tebliğ ile getirilen hususlara riayet edilmemesi halinde 5549 sayılı Kanunda öngörülen cezalar uygulanır.

Saygılarımızla.